

FAMILIE NIEUWLAND

EEN GEWONE FAMILIE IN EEN BIJZONDER CAFÉ IN OORLOGSTIJD

Jan Nieuwland, timmerman van beroep, was eerst getrouwd geweest met Maria Petronella Klomp, die in 1920 overleed. In 1925 hertrouwde hij met Klazina Dogger.

Uit het eerste huwelijk had hij 2 kinderen, Cornelis en Pieter en uit het tweede huwelijk kwamen 3 kinderen voort, Alida, Jan en Adriaan.

Klazina Nieuwland-Dogger voor het café/winkelbedrijf

Jan en Klazina waren van 1930 tot 1947 de eigenaren van de Bonte Koe, het bekende café met kruidenierswinkel op het Noordeinde van Koedijk.

Zij werkten samen in de zaak. Klazina deed de winkel en Jan was de kastelein in het café. Daarnaast ging Jan langs de huizen, eerst de bestelling opnemen en daarna de boodschappen rondbrengen. Ook ventte hij met petroleum langs de huizen.

Daarnaast waren zij nog de beheerders van het veer naar de tramhalte Koedijk-Noord aan de overkant van het Kanaal.

DE TWEEDE WERELDOORLOG

De familie Nieuwland heeft de oorlogsjaren ook zeer bewust meegemaakt.

Zoon Cor, geboren in 1918, die voor zijn nummer in de militaire dienst was, werd kort voor het uitbreken van de oorlog uitgezonden naar Indië. Hij was boordwerktuigkundige bij de Marine Luchtvaartdienst en bleef gedurende de gehele oorlogsperiode in Indië. Hierdoor was hij in totaal 6 jaren van huis

Bij één van de militaire acties raakte hij betrokken bij een vliegtuigongeluk. In Ceylon, het huidige Sri Lanka, raakte het vliegtuig, een Catalina vliegboot (watervliegtuig), bij het opstijgen de bommen op een berg achter de startbaan en stortte in een meer. Twee van de acht bemanningsleden overleefden het ongeluk, waaronder Cor.

Pas na de oorlog hoorden zijn vader en stiefmoeder hiervan!

Jan Nieuwland en Klazina Nieuwland-Dogger

Zoon Piet, geboren in 1920, die slagersknecht in Nieuwe Niedorp was, werd bij een razzia door de Duitsers opgepakt en naar kamp Schoorl gebracht. Samen met een vriend, ook slagersknecht, werd hij te werk gesteld bij een slager in het zuiden van Duitsland. In tegenstelling tot vele andere tewerkgestelden, troffen zij het hier heel goed. Zij hadden een goede baas, weinig last van oorlogshandelingen en een heel goed kosthuis.

De vriend van Piet trouwde na de oorlog zelfs met de dochter van deze slager.

De drie jongste kinderen, Alida, geboren in 1927, Jan, geboren in 1932 en Adriaan, geboren in 1934, waren in deze oorlogsjaren thuis. Vader Jan had voor hen een stelling met een fiets erop gebouwd. De jongens mochten daar 's-avonds op fietsen en leverden op deze manier de stroom voor de verlichting. Zo konden de klanten van het café toch nog een kaartje leggen.

En dan waren er nog de vele mensen die voor voedsel naar het platteland kwamen. Velen gingen met Bello van Alkmaar naar de halte Koedijk-Noord en Jan Nieuwland, die het overzetveer bediende, moest

ze dan met zijn bootje ophalen en naar de Koedijker kant van het Kanaal brengen. Hierbij moest hij heel voorzichtig te werk gaan, want als er te veel mensen in het bootje stapten, sloeg dit om en kwam iedereen in het water terecht. Dit is meer dan eens gebeurd en ook heel begrijpelijk, want wie van de reizigers het eerst aan de overkant was, had voorsprong op de anderen en zo meer kans om voedsel te bemachtigen.

Onderduikers werden ook geholpen. Dit waren hoofdzakelijk jongens van Koedijk, die zich bij

De Bonte Koe bij de bevrijdingsfeesten

dreigende razzia's boven op de zolder van het café voor de Duitsers verstopten. Soms verstopten zij zich ook in een rabarberveld op het eiland achter het café, thans 't Veer geheten, achter het huis van IJfs, of in de Kleimeer.

Ook was Henk van Beers in de kost. Hij was machinist op de tram langs het Kanaal. Hij "verloor" af en toe ter hoogte van tramhalte Koedijk-Noord, bij het overzetveer van de familie Nieuwland, een steenkooltje voor hun kachel. Later is hij getrouwd met dochter Alida en werd hij dus deel van de familie.

Na de toch wel moeilijke oorlogsjaren werd de bevrijding van Nederland uitbundig gevierd. Maar dat was in dit bekende café natuurlijk geen wonder.

Cor Visser

Met dank aan de familie Nieuwland